

Sygn. akt VU 596/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marzena Foltyn-Banaszczyk

Protokolant stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku L. B.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł.(...)a w T.

o podjęcie wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej

na skutek odwołania L. B.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł.(...)a w T.

z dnia 15 maja 2015 r. sygn. 10 (...) -1

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że podejmuje wypłatę części uzupełniającej emerytury rolniczej należnej wnioskodawcy L. B. w wymiarze 100% od dnia 1maja 2015 roku;
2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt VU 596/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 maja 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł.(...)a w T. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury rolniczej. Organ rentowy przyjął do ustalenia części składkowej 3,08 lat opłacania składki na (...) w okresie od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku. Organ rentowy zawiesił wypłatę części uzupełniającej w 100% z powodu prowadzenia działalności gospodarczej przez wnioskodawcę.

W odwołaniu wniesionym od powyższej decyzji w dniu 8 czerwca 2015 roku sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 13 października 2015 roku wnioskodawca kwestionował zawieszenie całości części uzupełniającej emerytury rolniczej podając, iż nie prowadzi działalności rolniczej oraz że faktycznie posiada jedynie dom mieszkalny i podwórko z ogródkiem przydomowym o łącznej powierzchni około 0,20 arów. Ziemię orną posiadają synowie. Ponadto wnioskodawca kwestionował okres składkowy z lat 1983-1990 podając, iż ww. okresie prowadził działalność rolniczą – działy specjalne, od 1984 roku płacąc stosowne składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

Organ rentowy – Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł.(...)a w T. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. B. urodzony w dniu (...), w dniu 5 maja 2015 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury rolniczej.

(okoliczność bezsporna; dowód: wniosek k. 115 akt KRUS)

Do wyliczenia wysokości emerytury rolniczej organ rentowy przyjął w części składkowej:

- 3,08 lat opłacania składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) w okresie od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku (od 1 stycznia 1989 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku);

- 24,38 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu po dniu 31 grudnia 1990 roku.

Organ rentowy zawiesił wypłatę części uzupełniającej w 100% z powodu prowadzenia działalności gospodarczej przez wnioskodawcę.

(dowód: decyzja z dnia 15.05.2015 roku k. 147-149 akt KRUS; odpowiedź na odwołanie k. 3-3v; pismo k. 88-88v)

L. B. był właścicielem gospodarstwa rolnego, położonego w gminie C. o powierzchni 2,19 ha, które nabył w dniu 7 grudnia 1978 roku od M. W.. W dniu 30 listopada 1983 roku część nieruchomości rolnej o powierzchni 0,92 ha wnioskodawca sprzedał małżonkom J. i M. G..

(dowód: akt notarialny nr rep.A 4.178/78 z dnia 7.12.1978 roku k. 28; akt notarialny z dnia 30.11.1983 roku k. 29)

Z nieruchomości tej wnioskodawca płacił podatek rolny oraz z tytułu prowadzonej działalności rolnej – dział specjalny płacił podatek na rzecz urzędu skarbowego.

(dowód: deklaracja k. 17; decyzje k. 18,19,22,42, 46 dowód wpłaty na rzecz Spółdzielni z tytułu członkostwa k.40; dowody wpłaty podatku na rzecz US k. 41)

L. B. w dniu (...) 1976 roku zawarł związek małżeński z J. B. z domu B..

(okoliczność bezsporna)

J. B. na podstawie postanowienia z dnia 16 października 1987 roku o stwierdzeniu nabycia spadku stała się współwłaścicielką w 1/3 nieruchomości rolnej położonej we wsi J. i A.. Na podstawie umowy przekazania gospodarstwa rolnego i darowizny z dnia 26 kwietnia 1988 roku J. B. nabyła udział w nieruchomości rolnej należącej do C. B. – matki i K. G. – siostry, łącznie o powierzchni 9,48 ha.

(dowód: akt notarialny k. 20-21)

W dniu 30 maja 1991 roku J. B. zmarła.

W dniu 18 czerwca 1991 roku L. B. wniósł o przyznanie renty rodzinnej.

(dowód: wniosek k. 1-3 akt KRUS)

J. B. podlegała ubezpieczeniu rolniczemu jako rolnik z tytułu posiadania własnego gospodarstwa rolnego od dnia 1 kwietnia 1987 roku.

Przy wyliczeniu wysokości renty rodzinnej organ rentowy organ rentowy uwzględnił okres 4,5 lat opłacania składki na (...) przez J. B. w okresie od 1 stycznia 1984 roku do 31 grudnia 1990 roku.

(dowód: kwestionariusz k. 4-4v akt emerytalnych; wyliczenie stażu k. 8 załącznik akt KRUS; decyzja z dnia 22.07.1991 roku k. 8-9 akt KRUS)

Własność nieruchomości rolnej o powierzchni 9,48 ha należącej do J. B. weszła w skład spadku, który odziedziczyli L. B. oraz dzieci – P. B., M. B. i A. Ł..

(okolicość bezsporna; dowód: postanowienie k. 123)

L. B. ubiegał się o rentę strukturyzacyjną. W tym celu w dniu 9 sierpnia 2006 roku przekazał wszystkie użytki rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,27 ha, stanowiącego jego własność w drodze darowizny bratu H. B. (1).

Decyzją z dnia 31 października 2006 roku (...) po stwierdzeniu spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek przyznała wnioskodawcy rentę strukturyzacyjną od października 2006 roku do września 2016 roku.

(dowód: decyzja k. 23, k. 25; postanowienie o spełnieniu wstępnych warunków k. 32-33; umowa darowizny z dnia 9.08.2006 roku akt notarialny k. 131-132 akt KRUS)

W dniu 2 stycznia 2013 roku M. B. wystąpił z wnioskiem o dział spadku po J. B.. W uzasadnieniu wniosku wskazał, iż spadkobiercy dokonali faktycznego podziału nieruchomości rolnej o powierzchni 9,48 ha, w ten sposób, że dom drewniany, budynki gospodarze zajmowany jest przez P. B., dom murowany i garaż przez L. B.. Działka przypadająca L. B. o numerze (...) stanowi teren zabudowy mieszkalnej, zaś pozostałe działki to grunty rolne. Ziemia poza siedliskiem jest dzierżawiona przez H. B. (2) – brata L. B..

W oparciu o faktyczny podział nieruchomości powołany w sprawie geodeta dokonał ujawnienia podziału nieruchomości na mapie geodezyjnej.

(dowód; wyciąg z księgi wieczystej k. 35-38; decyzja k. 34; wniosek k. 30-31; projekt mapy geodezyjnej k. 74,k.75; opinia biegłego k. 76; pisma procesowe z akt I Ns 14/13 k. 96-111)

L. B. nie prowadzi działalności rolniczej na posiadanej części nieruchomości rolnej. Własne gospodarstwo rolne w drodze darowizny przekazał bratu H. B. (2). Wówczas też L. B. zbył na rzecz brata wszystkie maszyny rolnicze.

Odnośnie nieruchomości rolnej stanowiącej spadek po żonie J. B. spadkobiercy dokonali faktycznego podziału tej nieruchomości. W wyniku faktycznego podziału nieruchomości L. B. nie jest posiadaczem gruntów rolnych. Posiada dom, podwórko, ogródek i korzysta z drogi dojazdowej. (...) rolne są w posiadaniu synów wnioskodawcy, z którymi wnioskodawca jest skonfliktowany.

(dowód: częściowe zeznania L. B. protokół rozprawy z dnia 10 listopada 2015 roku k. 56-56v nagranie od minuty 00.02.37 do minuty 00.17.58 płyta CD k. 57 w związku z zeznaniami protokół rozprawy z dnia 11 marca 2016 roku k. 128 nagranie od minuty 00.02.15 do minuty 00.16.21 płyta CD 129)

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Odwołanie zasługuje na częściowe uwzględnienie, tj. w części dotyczącej zawieszenia części uzupełniającej emerytury rolniczej. W pozostałej części odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Odnosząc się do merytorycznych zarzutów wnioskodawcy Sąd Okręgowy znał, iż zaskarżone decyzje zapadły z obrazą art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj.: Dz. U. 1998 roku, Nr 7 poz. 25 z późniejszymi zmianami).

Stosownie do treści art. 24 powołanej wyżej ustawy emerytura rolnicza lub renta inwalidzka rolnicza składa się z części składkowej i części uzupełniającej, ustalonych stosownie do art. 25 i 26 ustawy.

Na podstawie zaś art. 28 ust. 1 ustawy wypłata emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą.

Zawieszenie wypłaty dotyczy między innymi części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty inwalidzkiej rolniczej i obejmuje całość lub określony ułamek tej części świadczenia (ust. 2).

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 5 ustawy wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem, że jeżeli emeryt lub rencista jest długotrwale niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy rolniczej albo rolniczej choroby zawodowej, wypłata świadczenia przez okres dwóch lat od tego wypadku albo od zachorowania na tę chorobę ulega zawieszeniu tylko w połowie.

Na podstawie art. 28 ust. 4 pkt 1 ustawy uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego i nie prowadzi działu specjalnego, nie licząc gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie nie będącej:

- a) małżonkiem emeryta lub rencisty,
- b) jego zstępnym lub pasierbem,
- c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,
- d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b) lub c).

W orzecznictwie przyjmuje się przy tym, że art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie pochłania wszystkich wypadków, w których ustawodawca uznaje, że działalność rolnicza nie jest prowadzona, czy też dopuszcza - poza tym uznaniem - inne jeszcze wypadki nieprowadzenia takiej działalności i uwzględnia je przy zawieszaniu prawa do świadczeń. Zasadnicza kwestia sprowadza się zatem do wykładni pojęcia "prowadzenia działalności rolniczej", a w szczególności, czy zawieszenie w całości lub części prawa do świadczenia rentowego lub emerytalnego należy powiązać z samym faktem bycia właścicielem gospodarstwa rolnego lub wykonywania nad nim władztwa, czy też koniecznym jest dodatkowo, aby na jego obszarze osoba będąca rolnikiem prowadziła osobiście i na własny rachunek działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Sąd Najwyższy dokonując wykładni analizowanego pojęcia w kontekście zawieszenia w całości lub w części prawa do świadczenia wskazał na jego nieprzystawalność z pojęciem własności (posiadania) gospodarstwa rolnego. W wyroku z dnia 8 stycznia 1997 roku, II UKN 39/96, OSNAPiUS 1997/16/299, a następnie w uchwale z dnia 6 maja 2004 roku, II UZP 5/04 Sąd ten stanął na stanowisku, i tę wykładnię Sąd Okręgowy w pełni podziela, że nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 ustawy wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników. W uzasadnieniu powołanej uchwały Sąd Najwyższy wskazał na specyficzną konstrukcję prawną art. 28 ust. 4 ustawy. Zastosowana w nim technika legislacyjna sugeruje przyjęcie, że wyliczenie zawarte w punktach 1-4 służy wyłącznie ułatwieniom dowodowym. Rolnicy będący właścicielami gospodarstw wymienionych w powołanym wyżej przepisie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie muszą wykazywać, że nie prowadzą w nich działalności rolniczej; ten fakt uznaje sam ustawodawca. Przepis ten zawiera domniemanie, które każdorazowo może zostać obalone przez zainteresowanego poprzez adekwatne środki prawne. Właściciele gospodarstw rolnych mogą dowodzić, że nie są rolnikami, gdy nie prowadzą na nich działalności rolniczej. Przy czym w orzecznictwie wskazuje się, iż pojęcie prowadzenia działalności rolniczej zostało w ustawie tylko częściowo zdefiniowane - przez określenie pojęcia rolnika i charakteru działalności rolniczej. Przypisanie ubezpieczonemu tego rodzaju aktywności musi być poprzedzone ustaleniem, iż podejmuje on wszelkie czynności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa, a mogą być nimi działania organizacyjne, kierownicze, jak i osobiste zaangażowanie w bezpośrednim wykonywaniu pracy fizycznej w gospodarstwie (zob. uzasadnienie wyroku Sadu Najwyższego z dnia z dnia 19 lipca 2001 roku, sygn. akt UKN 492/00 OSNP 2003, Nr 9, poz. 233).

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 grudnia 2004 roku, w sprawie III AUa 598/04, Apel. W-wa 2005/4/16 (LEX), w którym uznał, że zawieszenie wypłaty emerytury rolniczej nie dotyczy osoby jedynie posiadającej gospodarstwo rolne, ale tylko takiej osoby, która gospodarstwo rolne prowadzi i gospodarstwo to przynosi jej dochód. Przy tym wskazać należy, iż za prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym należy traktować zespół czynności, bez których dane gospodarstwo nie mogłoby prawidłowo funkcjonować (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1988 roku, III UZP 8/88, OSNC 1988/12/166).

W konkluzji powyższych rozważań własność lub posiadanie gospodarstwa rolnego pozostają więc poza sferą ubezpieczenia społecznego rolników, a więc nie mogą mieć wpływu na wysokość pobieranych świadczeń, wobec czego uzyskanie możliwości pobierania pełnego świadczenia może zależeć tylko od faktycznego zaprzestania działalności rolniczej. (tak por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 września 2014 roku, III AUa 2548/13, LEX)

Przepisu art. 28 ustawy o u.s.r., nie można zatem, jak chce organ rentowy, interpretować w oderwaniu od art. 6 pkt 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie bowiem z art. 6 pkt 1 rolnikiem jest pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osoba, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia. Pod pojęciem działalności rolniczej należy natomiast rozumieć działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej (art. 6 pkt 3 ustawy).

Przepis art., 28 ust. 4 ustawy wprowadza zatem jedynie domniemanie prawne o charakterze wzruszalnym i właściciele gruntów mogą dowodzić, że nie są rolnikami w rozumianemu art. 6 ustawy. Oznacza to w praktyce, że jeżeli ubezpieczony wykaże, że nie prowadzi działalności rolniczej we wskazanym powyżej rozumieniu, to przysługująca mu część uzupełniająca świadczenia nie ulega zawieszeniu.

W rozpoznawanej sprawie spornym było prowadzenie przez wnioskodawcę działalności rolniczej w dacie wydania decyzji o przyznaniu prawa do emerytury (a w konsekwencji zasadność zawieszenia wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej w 100% od dnia 1 maja 20153 roku na nieruchomości rolnej o powierzchni 1,46 ha, w której wnioskodawca posiadał udział 1/4 .

W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony materiał dowodowy dowodzi, iż wnioskodawca był współwłaścicielem ww. nieruchomości, jednakże nie prowadził w przedmiotowym gospodarstwie rolnym żadnej działalności rolniczej.

Sąd poczynił ustalenia faktyczne w tym zakresie w oparciu o zeznania wnioskodawcy oraz dokumenty złożone w sprawie, w tym w oparciu o dokumenty z akt sprawy I Ns 14/13, decyzję i postanowienie z (...). Z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie wynika, iż wnioskodawca nie prowadzi działalności rolniczej we własnym gospodarstwie rolnym, gdyż w celu uzyskania renty strukturyzacyjnej w dniu 9 sierpnia 2006 roku przekazał je w drodze darowizny bratu H. B. (2) za wyjątkiem dozwolonej części gruntu w o powierzchni 0,50 ha. Wówczas też zbył na rzecz brata narzędzia i maszyny rolnicze. Również mimo nabycia spadku po zmarłej żonie J. B., wnioskodawca nie prowadzi takiej działalności rolniczej na ziemi należącej do zmarłej żony. W tym zakresie bowiem spadkobiercy dokonali podziału faktycznego między siebie przedmiotowej nieruchomości, w wyniku której część siedliskową, mieszkalną otrzymał wnioskodawca L. B., natomiast grunty rolne otrzymali synowie.

Zeznania wnioskodawcy w tym zakresie znajdują potwierdzenie w pismach procesowych uczestników postępowania w sprawie I Ns 14/13, z których jednoznacznie wynika, iż wnioskodawca nie prowadzi takiej działalności rolniczej, gdyż faktycznie nie jest posiadaczem żadnego gruntu rolnego. W szczególności znajduje to potwierdzenie w projekcie mapy geodezyjnej, na której naniesione zostały granice faktycznego posiadania spadkobierców przedmiotowego gospodarstwa rolnego.

Z treści ww. spójnego i jednoznacznego materiału dowodowego wynikało, iż wnioskodawca w chwili wydania decyzji organu rentowego nie użytkował żadnych gruntów rolnych, nie uprawiał ziemi, nie zbierał plonów, nie

wykonywał żadnych czynności w celu uzyskania dochodów z gospodarstwa rolnego i nie uzyskiwał takich dochodów ani w postaci przychodów ani w postaci dopłat. Skoro to synowi byli faktycznymi posiadaczami gruntów rolnych, wszystkie czynności związane z prowadzeniem działalności rolniczej, tj. obsiewanie pola, uzyskiwanie zbiorów, zbieranie pożytków, wykonywali synowie wnioskodawcy. Konkludując należy uznać, iż wnioskodawca wykazał w toku postępowania, że będąc współwłaścicielem gospodarstwa rolnego, w spornym okresie nie był rolnikiem i nie prowadził w tym gospodarstwie działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, to jest nie wykonywał żadnych prac rolniczych, nie uzyskiwał pożytków, nie podejmował czynności w celu uzyskania dochodów. Skoro zaś skarżący nie prowadził działalności rolniczej i nie był rolnikiem w rozumieniu art. 6 ust. 3 ww. ustawy w chwili wydania zaskarżonej decyzji, przysługiwało mu prawo do wypłaty części uzupełniającej w 100% od dnia 1 maja 2015 roku, tj od dnia przyznania prawa do emerytury rolniczej..

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Sąd nie znalazł natomiast podstaw do uznania zasadności odwołania w pozostałej części.

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników tzw. emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1)osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b; wiek emerytalny mężczyzny wynosi 65 lat, 7 miesięcy (dla mężczyzny urodzonego w okresie od dnia 1 lipca 1949 roku do dnia 30 września 1949 roku – art. 19 ust 1 b pkt 8 ustawy);

2)podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Stosownie do art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

1)podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;

2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;

3)od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Sporne w sprawie były okoliczności dotyczące okresu 1984 roku do 31 grudnia 1988 roku, co do którego wnioskodawca wnosił o zaliczenie do okresu składkowego.

Z powyższego wynika przy tym, iż przy ustalaniu prawa do emerytury podlega uwzględnieniu okres ubezpieczenia społecznego rolnika, który wywiązał się z obowiązku składkowego przewidzianego w przepisach obowiązujących w okresie, w którym przypada to ubezpieczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2003 roku, II UK 51/2002).

Należy zatem w tym miejscu odnieść się do uregulowań prawnych obowiązujących w spornym okresie. Obowiązywała wówczas ustawa z dnia 27 października 1977 roku o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. Nr 32, poz. 140), która weszła w życie w dniu 1 stycznia 1978 roku.

Rolnikiem w rozumieniu art. 75 ww. ustawy był właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 0,5 ha gruntów rolnych i leśnych, który nie był objęty ubezpieczeniem społecznym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin. Rolnikiem był również małżonek właściciela gospodarstwa rolnego, jako współposiadacz tego gospodarstwa rolnego.

Nie budzi wątpliwości, iż wnioskodawca był rolnikiem w rozumieniu ww. ustawy.

Na podstawie art. 38 ww. ustawy rolnik miał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze. Zgodnie bowiem z ww. przepisem obowiązek opłacania przez rolnika składki powstaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym rolnik rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego, a ustaje - z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym rolnik przestał prowadzić gospodarstwo rolne.

Z powyższego wynikało zatem, iż podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników w rozmierni art. 19 ust 1 pkt 2 i art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że rolnik faktycznie pracował w gospodarstwie rolnym (dziale specjalnym), był posiadaczem gospodarstwa rolnego (działu specjalnego) oraz że odprowadzono za niego składkę. Zatem tylko okresy, za które opłacono przewidzianą w ww. przepisach składkę na ubezpieczenie rolnicze, są doliczane do okresów składkowych. Powyższe wynika również z treści art. 6 pkt 14 ustawy (tak por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2008 roku, I UK 346/07, LEX i z dnia 21 lutego 2012 roku, I UK 304/11, LEX; Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 21 maja 2015 roku, IIIAUa 1700/14 i powołane tam orzecznictwo, LEX; Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 31 lipca 2013 roku, IIIAUa 1513.12, LEX)

Należy w tym miejscu z całą mocą podkreślić, iż że to na ubezpieczonym (reprezentowanym w niniejszej sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika) spoczywał obowiązek przedłożenia w organie rentowym lub przed sądem dokumentów niezbędnych nie tylko do przyznania prawa do świadczenia, ale również mających wpływ na jego wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 roku, II UKN 297/00 (...)). Zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności przygotowanie, gromadzenie i dostarczanie materiału procesowego obciąża strony procesowe, a do Sądu należy jedynie ocena tego materiału i wydanie na jego podstawie rozstrzygnięcia. Artykuł 6 k.c. stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do treści art. 232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Nadto zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667, zaliczenie okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych.

W sprawie wnioskodawca nie udowodnił, iż w spornym okresie opłacał składkę na ubezpieczenie społeczne. Takimi dowodami nie są bowiem dowody dotyczące faktu posiadania nieruchomości rolnej czy prowadzenia działu specjalnego. Również okoliczność odprowadzania podatku rolnego czy na rzecz US z tego tytułu nie może stanowić dowodu, iż wnioskodawca płacił składki z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników w spornym okresie. Okoliczność, że okres od 1987 roku został zaliczony przy ustaleniu wysokości renty rodzinnej po zmarłej żonie wnioskodawcy nie jest także dowodem, który mógłby skutkować zasadnością odwołania wnioskodawcy. Z akt sprawy wynikało bowiem, iż od 1987 roku J. B. podlegała ubezpieczeniu rolniczemu z uwagi na posiadanie własnego gospodarstwa rolnego (odziedziczonego po zmarłym ojcu), a nie jako domownik. Wynikało to również z treści wniosku o rentę rodzinną po zmarłej J. B..

Mając na uwadze powyższe w tym zakresie Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.